RICARD CARDONA VILELLA

CREACIÓ PLA DE PENSIONS INDIVIDUAL **SANT PAU 1 FONDO DE PENSIONES**

AMPLIAR EL SERVEI DE LA ENTITAT OFERINT UN FONS DE PENSIONS INDIVIDUAL

LLOBERA
25286

PLA DE PENSIONS INDIVIDUAL

DEFINICIÓ

Els plans de pensions individuals són contractes en virtut dels quals s'efectuen aportacions que es van acumulant i queden permanentment invertides en actius financers, amb la finalitat d'anar constituint un estalvi (drets consolidats) per al cobrament de prestacions quan es produeixin les contingències previstes (jubilació, defunció, incapacitat laboral, dependència, etc.).

SUBJECTES QUE INTERVENEN

• El promotor del pla: És la persona que insta la constitució del pla. En els plans de pensions individuals, el promotor és una entitat de caràcter financer (entitats de crèdit, companyies d'assegurances, entitats gestores de fons de pensions, empreses de serveis d'inversió, societats gestores d'institucions d'inversió col·lectiva).

• El partícip: és la persona física en l'interès de la qual es crea el pla, i que realitza les aportacions.

• El beneficiari: és la persona física que té dret a rebre les prestacions, hagi estat o no el partícip.

APORTACIONS

Les aportacions són les quantitats de diners que es van realitzant al Pla. El partícip té molta flexibilitat per fixar la quantia i periodicitat de les aportacions, per la qual cosa es tracta d'un producte accessible a qualsevol economia. Se sol permetre que el partícip realitzi aportacions periòdiques de quantia determinada mitjançant domiciliació bancària (mensual, trimestral…) podent suspendre-les o modificar-les quan desitgi, així com realitzar aportacions extraordinàries.

Amb caràcter general, el límit màxim anual d'aportacions és de 10.000 € per a partícips menors de 50 anys o de 12.500 € pels de 50 anys o majors. Aquests límits màxims són aplicables per al conjunt de tots els plans de pensions que pot tenir el partícip, incloent els plans de pensions d'ocupació. És a dir, el total de les aportacions realitzades a tots els plans, tant pel partícip com pel promotor, no pot superar 10.000 € /any 12.500 € en cas de tenir 50 anys o més.

Així mateix existeix un règim especial per a persones amb discapacitat que tinguin una minusvalidesa física o sensorial de, almenys, el 65%, o una minusvalidesa psíquica de, almenys, el 33%, o ben discapacitats amb incapacitat declarada judicialment qualsevol que sigui el grau de minusvalidesa.

Es permeten aportacions del propi partícip discapacitat, així com aportacions realitzades al seu favor pels seus parents en línia directa o col·lateral fins al tercer grau inclusivament, pel cònjuge del discapacitat o per persones que li tinguessin al seu càrrec en règim de tutela o acolliment.

Les aportacions anuals màximes a plans de pensions realitzades a favor d'una persona amb discapacitat, incloent les seves pròpies aportacions, no podran superar la quantitat de 24.250 euros.

CONTINGENCIES

L'objectiu dels Planes de Pensions és acumular un capital a llarg termini per cobrir qualsevol de les següents contingències:

• Jubilació: Accés efectiu a la jubilació en el règim de Seguretat Social corresponent, ja sigui a l'edat ordinària, anticipada o posteriorment.

• Incapacitat laboral del partícip: Incapacitat permanent total per a la professió habitual, absoluta i permanent per a tot treball o gran invalidesa, segons els criteris de la Seguretat Social.

• Defunció del partícip o beneficiari: Pot donar dret a prestacions de viduïtat, orfandat o a favor d'altres persones designades.

• Dependència severa o gran dependència: Quan, per pèrdua d'autonomia mental o física, es necessita l'assistència contínua d'una altra persona per realitzar activitats bàsiques de la vida diària.

Quan es produeix qualsevol d'aquestes contingències, el beneficiari té dret a rebre una prestació, que és compatible amb les prestacions i pensions públiques a les quals pogués tenir dret.

PRESTACIONS

Les prestacions dels plans de pensions són dineràries i poden ser en forma de capital (és a dir, la percepció d'un pagament únic); de renda (percepció de dues o més pagaments successius amb periodicitat regular, incloent almenys un pagament en cada anualitat); prestacions mixtes (que combinin rendes i capital) o prestacions diferents de les anteriors en forma de pagaments sense periodicitat regular.

L'opció de renda al seu torn pot ser vitalícia (pagaments durant la resta de la vida del beneficiari) o temporal (pagaments periòdics durant un temps determinat).

Nota: Després de la reforma fiscal de 2007, resulta més aconsellable, des del punt de vista fiscal, rebre la prestació en forma de renda.

La quantia de la prestació estarà en funció dels "drets consolidats", que són l'import acumulat de les aportacions realitzades pel partícip més els rendiments generats (rendibilitat).

CONSTITUCIO DEL FONS DE PENSIONS

REGULACIÓ: REIAL DECRET LEGISLATIU 1/2002, DE 29 DE NOVEMBRE, PEL QUAL S'APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LLEI DE REGULACIÓ DELS PLANES I FONS DE PENSIONS. I REIAL DECRET 304/2004, DE 20 DE FEBRER, PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT DE PLANES I FONS DE PENSIONS.

CONSTITUCIÓ I INSCRIPCIÓ DELS FONS DE PENSIONS

Els fons de pensions es constituiran, prèvia autorització del Ministeri d'Economia, en escriptura pública atorgada per l'entitat o les entitats promotores, i s'inscriuran en el Registre Mercantil i en el Registre especial de fons de pensions.

Amb caràcter previ a la constitució d'un fons de pensions, l'entitat o les entitats promotores hauran de sol·licitar autorització administrativa a aquest efecte davant la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions del Ministeri d'Economia.

La concessió o denegació de l'autorització administrativa prèvia per a la constitució del fons de pensions es farà per resolució motivada de la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions, que no esgota la via administrativa.

Es preveu que es podrà sol·licitar l'autorització prèvia per a la constitució d'un fons de pensions i simultàniament l'autorització i inscripció en el Registre d'entitats gestores de fons de pensions i en el de dipositàries de fons de pensions de les entitats que pretenguin concórrer com a tals a la constitució d'aquell.

La constitució del fons de pensions es realitza en escriptura pública conforme al projecte autoritzat, a l'atorgament del qual hauran de concórrer les entitats promotora, gestora i dipositària, i s'inscriurà en el Registre Mercantil.

L'escriptura de constitució haurà de contenir necessàriament els següents esments:

- La denominació o raó social i el domicili de l'entitat o les entitats promotores i de les entitats gestora i dipositària, així com la identificació de les persones que actuen en la seva representació en l'atorgament.

- La denominació del fons que haurà de ser seguida, en tot cas, de l'expressió fons de pensions.

- L'objecte del fons conforme a aquest reglament, expressant la categoria del fons com a personal o d'ocupació. En defecte d'això, s'entendrà que la categoria del fons serà la que correspongui al primer pla que s'integri en el fons.

- Les normes de funcionament amb el contingut mínim establert en l'article següent.

Obtinguda l'autorització administrativa, en el Registre Mercantil s'obrirà a cada fons un full d'inscripció en la qual serà primer seient el corresponent a l'escriptura de constitució i contindrà els extrems que aquesta hagi d'expressar, aplicant-se les normes que regulen el Registre Mercantil.

L'autorització administrativa prèvia per a la constitució d'un fons de pensions assortirà efectes durant el termini de tres mesos explicats des de la seva notificació.

Dins de l'indicat termini, haurà de presentar-se davant la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions la sol·licitud d'inscripció del fons en el Registre especial de fons de pensions juntament amb l'escriptura de constitució degudament inscrita en el Registre Mercantil, i acreditació del nombre d'identificació fiscal.

La concessió o denegació de la inscripció del fons de pensions en el Registre especial es realitzarà per resolució motivada de la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions, que es notificarà a l'entitat promotora, i no esgota la via administrativa.

La resolució d'inscripció en el Registre especial de fons de pensions habilita al fons de pensions per a la integració i desenvolupament de plans de pensions, sense perjudici de la publicació de la resolució per a coneixement general conforme a l'apartat anterior.

El Ministre d'Economia podrà dictar normes de desenvolupament del procediment d'autorització i inscripció de fons de pensions.

NORMES DE FUNCIONAMIENT DEL FONS DE PENSIONS

Les normes de funcionament del fons de pensions especificaran, almenys:

- La denominació del fons i el seu àmbit d'actuació com a personal o d'ocupació. En defecte d'això, s'entendrà que la categoria del fons serà la que correspongui al primer pla que s'integri en el fons.

- El procediment per a l'elecció i renovació i la durada del mandat dels membres de la comissió de control del fons, així com les normes de funcionament d'aquesta.

- La política d'inversions dels recursos aportats al fons.

- Els criteris d'imputació de resultats, de conformitat amb el que es disposa en aquest reglament.

- Els sistemes actuarials que poden utilitzar-se en l'execució dels plans de pensions.

- La comissió màxima que hagi de satisfer-se a les entitats gestora i dipositària tenint en compte el que es disposa en l'article 84.

- Les normes de distribució de les despeses de funcionament de la comissió de control del fons.

- Les condicions de mobilització dels comptes de posició i els criteris de quantificació d'aquestes.

- Els requisits per a la modificació d'aquestes normes de funcionament i per a la substitució de les entitats gestora i dipositària. En cap cas podrà operar-se la substitució sense el previ acord de la comissió, sentides les subcomissions, de control de fons de pensions, excepte l'establert en l'article 85.

MODIFICACIONS POSTERIORS DELS FONS DE PENSIONS.

En el Registre especial de fons de pensions es farà constar l'escriptura de constitució i les seves modificacions posteriors . Les modificacions de les normes de funcionament d'un fons de pensions requeriran autorització administrativa prèvia i posterior inscripció en el Registre Especial de Fons de Pensions.

La integració de plans de pensions en el fons i els trasllats de comptes de posició dels plans a altres fons no requeriran autorització administrativa prèvia, si bé les entitats gestores hauran de comunicar-los a la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions dins del termini de 10 dies des de la data d'adopció dels acords corresponents, per a la seva constància en el Registre especial.

La comunicació de la integració haurà d'incloure, si escau, identificació dels membres de la comissió promotora del pla. La constitució de la comissió de control dels plans, i els cessaments i nomenaments dels seus membres hauran de comunicar-se a la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions dins del termini de 10 dies des de l'adopció dels acords corresponents. En les comunicacions s'indicarà el càrrec i representació que ostenta cadascun, així com el seu nombre de document nacional d'identitat.

En el cas dels plans de pensions del sistema individual es comunicarà a la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions la persona o persones designades o apoderades com a representants del promotor en les actuacions que com a tal corresponguin a aquest relatives al pla de pensions, així com la identificació del defensor del partícip. Els cessaments i nomenaments successius de les persones al fet que es refereix aquest paràgraf es comunicaran dins del termini de 10 dies, assenyalat en el paràgraf anterior.

La categoria d'un fons de pensions com a personal o d'ocupació podrà variar en funció de noves integracions de plans, sempre que, si escau, s'efectuï prèviament el trasllat a altres fons dels plans adscrits que no corresponguin a la categoria del que es pretén integrar.

Els trasllats de plans de pensions a altres fons i la posterior integració de nous plans, que determinin un canvi de categoria del fons com a personal o d'ocupació, es comunicaran a la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions.

En tot cas, els trasllats dels plans de pensions a altres fons requeriran l'acord de les respectives comissions de control dels plans o dels respectius promotors si anessin del sistema individual.

OPERACIONS AMB ELS PLANS DE PENSIONES

La integració d'un pla de pensions en un fons de pensions exigirà que s'especifiquin les següents circumstàncies:

- Normes de quantificació del compte de posició, amb especial referència als criteris d'imputació dels resultats obtinguts de la inversions realitzades pel fons, així com de les seves despeses de funcionament.

- Condicions per al traspàs del compte de posició d'un pla al fons de pensions que aquest designi.

- Haurà de preveure's la fórmula d'instrumentar la transmissió de béns i drets i, si escau, el cost i la periodificació que comportarà l'operació.

DISOLUCIÓ I LIQUIDACIÓ DELS FONS DE PENSIONS

Es preveu que es procedirà a la dissolució dels fons de pensions:

- Per revocació de l'autorització administrativa al fons de pensions d'acord amb l'establert en el capítol IX del text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions.

- Per la paralització de la comissió de control del fons, de manera que resulti impossible el seu funcionament.

  "S'entén que concorre aquesta causa en el supòsit d'impossibilitat manifesta d'adoptar acords imprescindibles per al desenvolupament efectiu del fons de pensions, de manera que es paralitzi o impossibiliti el seu funcionament."

- Pel transcurs dels terminis assenyalats per a la designació de nova entitat gestora o dipositària, sense que tal designació s'hagi produït.

- Per decisió de la comissió de control del fons, o si aquesta no existís, si així ho decideixen de comú acord el seu promotor, entitat gestora i dipositària.

- Per qualsevol altra causa establerta en les normes de funcionament del fons.

Una vegada dissolt el fons de pensions s'obrirà el període de liquidació, afegint-se a la seva denominació les paraules en liquidació, realitzant-se les corresponents operacions conjuntament per la comissió de control del fons i l'entitat gestora.

L'entitat gestora actuarà en la liquidació sota el mandat i directrius de la comissió de control del fons, amb el concurs de l'entitat dipositària per a la instrumentació de les operacions.

Serà admissible que les normes del fons de pensions prevegin que, en cas de liquidació d'aquest, tots els plans hagin d'integrar-se en un únic fons de pensions, sense perjudici que, posteriorment, qualsevol pla exerciti lliurement el dret de mobilització a un altre fons.

En tot cas, seran requisits previs a l'extinció dels fons de pensions la garantia individualitzada de les prestacions causades i la continuació dels plans de pensions vigents a través d'un altre o altres fons de pensions ja constituïts o per constituir.

L'escriptura pública de dissolució o, si escau, l'acord administratiu de dissolució s'inscriurà en el Registre Mercantil i en el Registre especial, publicant-se, a més, en el Butlletí Oficial del Registre Mercantil, i en un dels diaris de major circulació del lloc del domicili social.

Ultimada la liquidació, després d'haver donat compliment al preceptuat en l'últim paràgraf de l'apartat 2, els liquidadors o, en defecte d'això, la gestora hauran de sol·licitar del registrador mercantil i de la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions la cancel·lació respectiva dels seients referents al fons de pensions extingit

PLA DE PENSIONS INDIVIDUAL

SUBJECTES CONSTITUENTS I OBLIGACIONS ESTIPULADES

Els promotors de plans de pensions del sistema individual hauran de ser entitats de caràcter financer. Aquest tipus de plans només podrà comptar amb un promotor.

A aquests efectes, tenen la consideració d'entitats de caràcter financer les entitats de crèdit, entitats asseguradores, les entitats gestores de fons de pensions, les empreses de serveis d'inversió, les societats gestores d'institucions d'inversió col·lectiva, inscrites en els registres especials dependents del Ministeri d'Economia, del Banc d'Espanya o de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Els partícips d'aquests plans de pensions podran ser qualssevol persones físiques.

Els plans de pensions individuals seran d'aportació definida per a totes les contingències, sense que el pla pugui garantir un interès mínim en la capitalització.

Una vegada esdevinguda la contingència, el pla de pensions podrà preveure la garantia de les prestacions causades i les seves possibles reversions, sempre que aquestes es garanteixin íntegrament mitjançant els corresponents contractes amb entitats asseguradores o financeres, prevists pel pla, el qual en cap cas assumirà els riscos inherents a aquestes prestacions.

PRINCIPI DE NO DISCRIMINACIÓ.

Un pla del sistema individual serà no discriminatori quan qualsevol persona que manifesti voluntat d'adhesió i tingui capacitat d'obligar-se pugui fer-ho en els termes contractuals estipulats per a qualsevol dels membres adherits.

PROMOCIÓ D'UN PLA DE PENSIONS INDIVIDUAL.

En els plans de pensions del sistema individual corresponen al promotor les funcions i responsabilitats previstes en aquest reglament. En particular les funcions serien les següents:

- Supervisar el compliment de les clàusules del pla en tot el que es refereix als drets dels seus partícips i beneficiaris.

- Seleccionar l'actuari o actuaris i, si escau, professionals independents que hagin de certificar, si escau, la situació i dinàmica del pla i la seva revisió.

- Designar als seus representants en la comissió de control del fons al que estigui adscrit el seu pla.

- Proposar i, si escau, decidir en les altres qüestions sobre les quals la norma li atribueix competència.

- Representar judicial i extrajudicialment els interessos col·lectius dels partícips i beneficiaris en relació amb el pla de pensions.

El promotor del pla de pensions individual elaborarà el projecte d'especificacions del pla.

El promotor del pla procedirà a la presentació del referit projecte davant el fons de pensions en què pretengui integrar-se.

A la vista del projecte del pla de pensions, la comissió de control del fons de pensions o, en defecte d'això, la seva entitat gestora adoptarà, si escau, l'acord d'admissió del pla en el fons per entendre, sota la seva responsabilitat, que es compleixen els requisits establerts en el text refós de la Llei i en aquest reglament, i ho comunicarà al promotor del pla.

Efectuada la comunicació anterior, podrà fer-se efectiva la incorporació de partícips al pla.

En els plans de pensions del sistema individual no es constituirà comissió de control del pla, i correspondran al promotor les funcions i responsabilitats que a aquesta comissió s'assignen en aquest reglament.

ADHESIÓ I INFORMACIÓ A PARTÍCIPS DE PLANS DE PENSIONS INDIVIDUALS.

Amb caràcter previ a l'adhesió dels partícips, l'entitat financera promotora del pla de pensions, directament o a través de l'entitat gestora o dipositària del fons de pensions en el qual estigui integrat el pla de pensions individual, haurà d'informar adequadament als partícips sobre les principals característiques del pla de pensions i de la cobertura que per a cada partícip pot atorgar en funció de les seves circumstàncies laborals i personals.

La referida informació prèvia comprendrà també les dades corresponents al Defensor del Partícip del pla de pensions, així com de les comissions de gestió i dipòsit aplicables.

La incorporació del partícip al pla de pensions individual es formalitzarà mitjançant la subscripció del butlletí o document d'adhesió .

Amb motiu de l'adhesió es farà lliurament al partícip que ho sol·liciti d'un certificat de pertinença al pla i de l'aportació inicial realitzada, si escau. Així mateix, se li lliurarà un exemplar de les especificacions del pla, així com de la declaració dels principis de la política d'inversió del fons de pensions .

En tot cas es facilitarà als partícips la informació a la qual es refereix l'article 5.1 de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

Es preveu que amb periodicitat anual, l'entitat gestora del fons de pensions remetrà a cada partícip dels plans individuals una certificació sobre les aportacions realitzades en cada any natural i el valor, al final de l'any natural, dels seus drets consolidats.

DEFENSOR DEL PARTÍCIP

En els plans de pensions d'aquest sistema haurà de designar-se al defensor del partícip, que també ho serà dels beneficiaris.

Les entitats promotores d'aquests plans de pensions, bé individualment, ben agrupades per pertànyer a un mateix grup, àmbit territorial o qualsevol altre criteri, hauran de designar com a defensor del partícip a entitats o experts independents de reconegut prestigi, a la decisió del qual se sotmetran les reclamacions que formulin els partícips i beneficiaris o els seus drethavents contra les entitats gestores o dipositàries dels fons de pensions en què estiguin integrats els plans o contra les pròpies entitats promotores dels plans individuals.

La decisió del defensor del partícip favorable a la reclamació vincularà a aquestes entitats. Aquesta vinculació no serà obstacle a la plenitud de tutela judicial, al recurs a altres mecanismes de solució de conflictes o arbitratge, ni a l'exercici de les funcions de control i supervisió administrativa.

El promotor del pla de pensions individual, o l'entitat gestora del fons de pensions en el qual s'integri, hauran de comunicar a la Direcció general d'Assegurances i Fons de Pensions la designació del defensor del partícip i la seva acceptació, així com les normes de procediment i termini establert per a la resolució de les reclamacions que, en cap cas, podrà excedir de dos mesos des de la presentació d'aquelles.

Les despeses de designació, funcionament i remuneració del defensor del partícip en cap cas seran assumits pels reclamants ni pels plans i fons de pensions corresponents.

El previst en aquest article s'entendrà sense perjudici de l'aplicació, si escau, de l'establert respecte de la protecció de clients de serveis financers en el capítol V de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer, i la seva normativa de desenvolupament.

MOBILITZACIÓ DE DRETS EN UN PLA INDIVIDUAL.

Els drets consolidats en els plans de pensions del sistema individual podran mobilitzar-se a un altre pla o plans de pensions, a un o diversos plans de previsió assegurats, o a un pla de previsió social empresarial, per decisió unilateral del partícip, o per terminació del pla. La mobilització per decisió unilateral podrà ser total o parcial.

Els drets econòmics dels beneficiaris en els plans de pensions del sistema individual també podran mobilitzar-se a altres plans de pensions o a plans de previsió assegurats a petició del beneficiari, sempre que les condicions de garantia i assegurament de la prestació així ho permetin i en les condicions previstes en les especificacions dels plans de pensions corresponents. Aquesta mobilització podrà ser total o parcial.

En qualsevol d'aquests supòsits, els drets consolidats s'integraran en el pla o plans de pensions o en el pla o plans de previsió assegurats o en el pla de previsió social empresarial que designi el partí

La integració dels drets consolidats en un altre pla de pensions o en un pla de previsió assegurat o en un pla de previsió social empresarial exigeix la condició de partícip o prenedor o assegurat d'aquests per part de la persona que mobilitza els citats drets.

El traspàs dels drets consolidats a un pla de pensions integrat en un fons diferent o a un pla de previsió assegurat o a un pla de previsió social empresarial haurà de realitzar-se necessàriament mitjançant transferència bancària directa, ordenada per la societat gestora del fons d'origen al seu dipositari, des del compte del fons d'origen al compte del fons de destinació o de l'asseguradora de destinació.

RESPONSABILITAT

Segons la Llei, els creditors dels fons de pensions no podran fer efectius els seus crèdits sobre els patrimonis dels promotors dels plans i dels partícips, la responsabilitat dels quals està limitada als seus respectius compromisos d'aportació als seus plans de pensions adscrits. El patrimoni dels fons no respondrà pels deutes de les entitats promotora, gestora i dipositària.